

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VII.30.161/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

Dr. Osztovits András előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: ... I. rendű

... II. rendű

... III. rendű

Az I-III. rendű felperesek képviselője: Dr. Ocskay Zoltán ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Dr. Fekete Zita ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-III. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Tatabányai Törvényszék
2.Pf.20.100/2019/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Tatai Járásbíróság 3.P.20.468/2017/72.
számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperesek teljes személyes költségmentessége miatt le nem rótt 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] 2007. május 7-én az alperes jogelődjének együttes cégjegyzési joggal rendelkező igazgatósági tagjai közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazást adtak egy magánszemélynek arra, hogy az alperes jogelődjét mint hitelezőt és zálogjogosultat közokiratba foglalt hitel- és kölcsönszerződések, az ezekhez kapcsolódó zálogjogszerződések, valamint szerződést biztosító egyéb kötelezettségek vállalására vonatkozó ügyletek megkötésénél és esetleges módosításánál – ügyleti képviselőként – önálló, teljes jogkörrel képviselje.

[2] 2008. március 14-én az alperes jogelődje mint hitelező és zálogjogosult, valamint az I. rendű és a II. rendű felperesek és ... mint adósok, és zálogkötelezettek között közjegyzői okiratba foglalt deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. ... halálát követően törvényes örököse és egyben a zálogjoggal terhelt ingatlan tulajdonosa, a III. rendű felperes, aki a szerződés megkötésében nem vett részt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperesek módosított keresetükben elsődlegesen a szerződés létre nem jöttének, másodlagosan érvénytelenségének megállapítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 47. § (1) és (2) bekezdései alapján a szerződést az alperes jogelődje részéről kizárólag együttes aláírási joggal rendelkező személyek írhatták volna alá. Állították azt is, hogy a perbeli közjegyzői okiraton nem az ő aláírásuk szerepel.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a szerződéskötésnél az alperes nevében eljáró meghatalmazott képviseleti jogosultságát az abban megjelölt módon és körben a meghatalmazás igazolja. Az elsőfokú bíróság szerint a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján kizárható volt a közjegyzői okiraton technikai eszközökkel történő hamisítás lehetősége.

[6] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: az rHpt. 47. §-a a cégjegyzésre jogosultságot szabályozza, amely nem egyezik meg az ügyleti képviselettel. A perbeli esetben az alperes jogelődjének cégjegyzésre jogosult igazgatósági tagjai által adott meghatalmazás eleget tesz a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 222. §-ában írt követelményeknek, ezért a szerződés a meghatalmazott jognyilatkozata alapján érvényesen létrejött. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 164. § (1) bekezdése és 206. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, így a szakértői véleményt is és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a szerződésen a felperesek aláírása szerepel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[7] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetüknek helytadó határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet az rHpt. 47. § (1) és (2) bekezdésébe ütközik, amely jogszabályi rendelkezések értelmezésével kapcsolatban a bírósági gyakorlatban is egymásnak ellentmondó jogértelmezések találhatók. Utaltak e körben a Kúria a Pfv.VI.20.968/2015/6. számú részítéletére, amelyben a Kúria a perbeli jogerős ítéletben írtaktól eltérően az rHpt. 47. §-át akként értelmezi, hogy együttes aláírási jog esetén érvényesen nem lehet meghatalmazni egyetlen személyt a képviseletre. A felperesek álláspontja szerint a helyes jogértelmezés az, hogy az csak együttes aláírási jogként ruházható át, a perbeli esetben nem volt az alperes részéről megfelelő jogosultsággal felruházott személy, aki aláírhatta volna a szerződést. Hivatkoztak az rPtk.221. § (1) bekezdésének sérelmére is, mivel az álképviselő intézménye a perbeli esetben nem lehet irányadó.

[8] A felperesek megsértett jogszabályhelyeket jelölték meg az rPp. 163. §, 177. §. és 182. §-ait is. Álláspontjuk szerint az eljáró bíróságok tévesen vonták le a kompetenciával csak részben rendelkező szakértő által készített szakértői vélemény alapján, hogy a perbeli szerződésen a felperesek (a III. rendű felperes jogelődjének) aláírása szerepel.

[9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.

[11] A Kúriának figyelemmel a felülvizsgálati kérelem tartalmára két jogkérdésben kellett állást foglalnia. Egyrészt abban, hogy a szerződés érvényesen létrejött-e akként, hogy azt az alperes jogelődje részéről csak egy személy írta alá meghatalmazottként. Másrészt abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a perben eljáró bíróságok jogszerűen jutottak-e arra a megállapításra, miszerint a szerződést az I. és II. r. felperes, valamint a III. r. felperes jogelődje írta alá.

[12] Az első kérdést illetően az eljáró tanács a Gfv.VII.30.020/2020/8. számú végzésével jogegységi eljárást kezdeményezett a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján. A Kúria jogegységi tanácsa az 1/2021. számú PJE határozatában egyértelműen úgy foglalt állást – az eljárást kezdeményező tanács álláspontjával egyezően –, hogy az rHpt. 47. § (2) bekezdése szerinti aláírási jog együttes átruházására vonatkozó rendelkezés nem irányadó, ha a 47. § (1) bekezdése szerinti együttes cégjegyzésre jogosultak az rPtk. 222. §-a szerint meghatalmazást adnak a hitelintézet képviselőjére a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körében meghatározott szerződéstípusok tekintetében. A PJE határozat alapján megállapítható, hogy a perbeli szerződés létrejött, az álképviselőre vonatkozó szabályokat nem kellett alkalmazni, értelmezni.

[13] A másik kérdést illetően a felperesek által hivatkozott eljárási szabályok megsértését a Kúria ugyancsak nem tudta megállapítani. A perben eljáró bíróságok az igazságügyi írás- és okmányszakértő szakvéleményében, kiegészítő szakvéleményében foglaltakat fogadták el, szemben a felperesek által csatolt grafológus magánszakértői véleményében írtakkal. Ezen döntését az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen megindokolta és az abban kifejtettekkel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyet értett. A szakértői vélemény szakszerűségének, logikus és meggyőző voltának, más szóval bizonyító értékének megállapítása az rPp. 206. § (1) bekezdése alapján bizonyítékok mérlegelése körében vizsgálható jogkérdés.

[14] Az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel az 1/2016. (II. 15. PK vélemény 3. pontjában kifejtettekre is – a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a bizonyítékok mérlegelésére, az rPp. 206. § (1) bekezdésére, mint megsértett jogszabályhelyre nem hivatkoztak, ezért a Kúria érdemben nem vizsgálhatta, hogy az eljáró bíróságok e körben okszerűen mérlegelték-e az egy másnak ellentmondó bizonyítékokat.

[15] A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságok a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett eljárási jogszabálysértéseket nem követték el, alkotmányos jogaik nem sérültek, a bíróság által beszerzett szakvéleményben foglaltakkal szembeni álláspontjukat kifejezheték.

[16] A Kúria mindezek alapján nem találta megállapíthatónak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[17] A Kúria felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási – figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló – költségének megfizetésére. A felperesek teljes személyes költségmentessége miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

[18] A Kúria a döntését tárgyaláson hozta meg.

Budapest, 2021. június 1.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/

tisztviselő